

Т.В. Прищеп

Дніпропетровський державний інститут фізичної культури і спорту

Вступ. Спорт – явище інтернаціональне. Це означає, що фахівець в галузі фізичної культури і спорту не може повноцінно працювати, не володіючи інформацією про сучасні тенденції і методи підготовки фахівців даного профілю за кордоном, без обміну знаннями з вченими, що займаються дослідженнями проблем фізичної культури і спорту. У зв'язку з цим актуальною стає задача практичного володіння іноземними мовами. Проблема підвищення ефективності підготовки фахівців фізкультурного вузу з іноземних мов змушує звертатися до пошуку оптимальних рішень цієї проблеми. Можливість підвищення ступеня готовності студента до реальної комунікації іноземною мовою створюється за рахунок використання в навчальному процесі нових технологій навчання, зокрема новітніх технічних засобів та автентичних матеріалів з урахуванням психологічних факторів, а також шляхом моделювання професійних ситуацій.

Методи та організація дослідження. При організації занять з іноземної мови потрібно враховувати структурні компоненти міжкультурної комунікації, використовуючи різні аудіозаписи та відеоматеріали для залучення студентів спортивних спеціальностей до культури і традицій країни досліджуваної мови. Для засвоєння лексики студентам пропонується велика різноманітність текстів за обраною спеціальністю, професійна лексика опрацьовується і у монологічних висловлюваннях, і у формі діалогу.

З метою забезпечення високого ступеня активності і самостійності всіх учасників навчання використовуються інтерактивні методи. Ми використовуємо такі методи інтерактивного навчання: ділові ігри, диспути, дискусії, інсценізації, конференції. Вони імітують ті проблемні ситуації, які зустрічаються в професійній діяльності в реальних умовах, формуючи тим самим професійний компонент міжкультурної комунікації.

Результати дослідження та їх обговорення. При плануванні дослідження за вихідні поступили наступні теоретичні положення:

- потреба у комплексному розвитку умінь і навичок аудіювання, говоріння, читання та письма;
- цілі і завдання навчання англійської мови складаються у формуванні та розвитку у студентів комунікативних умінь і навичок у всіх видах мовленнєвої діяльності;
- необхідність у спілкуванні на загальні теми та забезпечення можливості ефективної комунікації у сфері професійної діяльності.

Як відомо, особливе місце в системі навчання займає граматичний аспект. Неправильно оформлення мовлення веде до спотворення сенсу, логіки висловлювань, що є недопустимим. У зв'язку з цим рівень володіння граматичним матеріалом часто виявляється недостатнім для усного спілкування в професійному середовищі. У студентів має бути сформоване вміння брати участь в реальному спілкуванні з партнерами, що говорять англійською мовою [1]. Навчання іноземної мови повинно мати яскраво виражену прагматичну спрямованість і передбачати навчання всім видам мовленнєвої діяльності в комплексі.

Для студентів спортивних спеціальностей (враховуючи недостатню кількість годин, відведених програмою вищих навчальних закладів для вивчення іноземної мови) зміст навчання іноземної мови має бути оптимізований з точки зору рівня професіоналізації. Тенденція до професіоналізації викладання іноземної мови загалом реалізується у формуванні навичок спілкування за професійною тематикою, однак такий підхід, як свідчать дослідження та практика, не дозволяє вирішувати задачу формування умінь та навичок, необхідних студентів для здійснення завдань професійного змісту з використанням засобів іноземної мови. Навчання іноземної мови у немовних вищих навчальних закладах розуміється як навчання міжкультурної комунікації, нерозривно пов'язане з використанням сучасних методів. Так, науковець О. Сафроненко наголошує, що «сьогодні основне завдання навчання іноземної мови полягає в навчанні професійно-орієнтованого спілкування» [2], а сам процес навчання має бути орієнтованим на практичне використання мови.

Формування мовних навичок у студентів інституту фізичної культури та спорту відбувається за рахунок:

- читання спеціальної літератури та матеріалів періодичної преси з витяганням професійно релевантної інформації;
- усного спілкування у сфері професійної діяльності;
- перекладу інформації за фахом з англійської мови на українську та з української на англійську;
- написання різного роду письмових робіт (резюме, доповідь, реферат, есе) у професійній сфері.

Головною ж проблемою при підготовці студентів спортивних спеціальностей є те, що контингент студентів у групі неоднорідний. Є студенти з різними розумовими здібностями, різними природними даними, різними інтересами, тому однією з актуальних проблем викладання іноземних мов є навчання студентів іноземної мови з різним рівнем мовної підготовки. Одним із способів вирішення даної проблеми є використання диференційованого підходу в навчанні іноземної мови студентів, які мають різний рівень мовної підготовки. Здібності студентів до вивчення іноземної мови не однакові: одним мова дається легко, іншим – з великими труднощами. Коли говорять «диференційований підхід», то передбачають пред'явлення різних вимог до різних груп студентів в оволодінні ними змістом освіти.

Диференційований підхід у навчанні іноземної мови спеціалістів в області фізичної культури і спорту реалізується за кількома напрямками. По-перше, це диференційований підхід до студентів. В даному випадку враховуються такі чинники: рівень володіння мовою, прагнення до самостійної роботи та індивідуальні особливості студентів. Для студентів з різним рівнем мовної підготовки, які навчаються в одній групі, ми намагаємося підбирати завдання, що враховують їх рівень знань, умінь і навичок. Подібні завдання, спрямовані на ліквідацію прогалин, та розвиток здібностей у студентів. Диференційований підхід використовується не тільки в підборі різних за складністю завдань, а й в різному часі виконання завдань, та методах контролю.

На початку навчання наші викладачі намагаються визначити рівень знань з предмета, щоб навчання було ефективнішим. Проаналізувавши рівень знань, а також інтереси, бажання і можливості студентів, ясно, що навчання має бути зорієнтована на конкретну особистість. Така відмінність запитів студентів обумовлює необхідність диференційованого підходу, як до визначення мети, так і змісту навчання іноземної мови. У зв'язку з цим перед викладачами нашої кафедри стоїть непросте завдання забезпечення психологічно комфортних умов навчання для кожного з метою реалізації свого потенціалу, та покращення результатів вивчення іноземної мови. Очевидно, що організувати навчання в таких групах можливе на основі особистісно-орієнтованого підходу. Оскільки центром такого підходу є індивідуальність студента, то і методичну основу цього підходу складають індивідуалізація і диференціація. Застосування диференціації в навчанні в різнорівневих групах можлива за допомогою різних типів роботи студентів у ході заняття (такі як робота в парах, малих групах). Це стимулює студентів до роботи на занятті, так як в оцінюванні враховується і рівень складності

завдань, і рівень підготовленості студентів. Мета різнорівневих завдань не тільки розвиток різних навичок читання, аудіювання, а й застосування вивченого матеріалу.

Висновки. Сучасна освіта вимагає щоб зміст навчання іноземної мови був професійно і комунікативно спрямованим. Необхідно чітко визначати цілі навчання іноземної мови спеціалістів в області фізичної культури і спорту. Інтерес студентів до предмету підвищується, коли вони чітко уявляють перспективи використання отриманих знань, коли ці знання та вміння в майбутньому зможуть підвищити їх шанси на успіх [3]. Професійна спрямованість навчання вимагає інтеграції іноземної мови за профільними дисциплінами, ретельного відбору змісту навчальних матеріалів. Кафедрою іноземних мов розроблені та впроваджуються методичні та технічні аспекти навчальних програм з іноземних мов через певні моделі та навчально–методичні матеріали, що враховують диференційований підхід та особистісно–орієнтований підхід, і цим сприяють підвищенню якості освітнього процесу.

Література

1. Костенко Н. І. Особливості формування іншомовної комунікативної компетентності у студентів ВНЗ нефілологічних спеціальностей / Н. І. Костенко // Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету "Україна". – 2012. – № 5 – С. 86–89.
2. Сафроненко О. И. Программно–методическое, технологическое и кадровое обеспечение качества системы многоуровневой языковой подготовки студентов неязыковых вузов / О. И. Сафроненко. – Ростов–на–Дону : ООО «ЦВВР», 2006. – С. 43.
3. Зайченко А. А. Особенности профессионально–ориентированного обучения иностранным языкам студентов экономических специальностей / А. А. Зайченко // Вестник Сев.Кав.ГТУ : «Гуманитарные науки». – 2004. – №2 (12).